

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z BIOLOGII
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. W. CHOTOMSKIEJ W PAWŁOWIE**

Rok szkolny 2021/2022

Opracowała Justyna Krawczykiewicz

Przedmiotem kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

a) Wiadomości przedmiotowe:

- zgodnie z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstawy programowej,

b) Umiejętności przedmiotowe:

- planowanie prostych eksperymentów,
- analizowanie i interpretowanie wyników doświadczeń,
- gromadzenie danych,
- korzystanie z różnych źródeł informacji,
- stosowanie zdobytej wiedzy w sytuacjach typowych i nietypowych,

c) Umiejętności ponadprzedmiotowe:

- praca w grupie,
- dyskusja,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedzialność za podjęte działania,
- umiejętność interpretacji i uzasadniania.

Kontrakt z uczniami

1. Uczeń zostaje zapoznany przez nauczyciela z przedmiotowymi zasadami oceniania i wymaganiami edukacyjnymi z biologii, co potwierdza swoim podpisem na specjalnej liście przygotowanej przez nauczyciela.
2. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien napisać go w terminie dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły, ustalając dokładny termin z nauczycielem uczącym.
3. W ciągu tygodnia uczeń może poprawić sprawdzian, z którego otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą. W dzienniku nauczyciel zapisuje ocenę uzyskaną z poprawy, również gdy będzie to ocena niedostateczna.
4. Sprawdziany są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej i omówiony jest ich zakres i kryteria wymagań.
5. Kartkówki nie są zapowiadane. Materiał, który obejmują dotyczy najwyżej 3 ostatnich lekcji. Uczeń może poprawić kartkówkę, z której otrzymał ocenę niedostateczną, w ciągu tygodnia. Formę poprawy ustala nauczyciel. Uczniowie nieobecni na kartkówce piszą ją w najbliższym terminie (jeden tydzień), nie zgłoszenie się to wpis „nz”- nie zaliczył.
6. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, wymagania do lekcji, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych. Zeszyt powinien być

prowadzony systematycznie, uczeń w przypadku nieobecności w szkole powinien uzupełnić zeszyt w ciągu tygodnia.

7. Uczeń ma obowiązek samodzielnie uzupełnić materiał programowy po usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach trwającej:
- do dwóch dni – zaraz po powrocie do szkoły
 - więcej niż dwa dni (ale nie więcej niż pięć dni) - w ciągu trzech najbliższych dni
 - więcej niż pięć dni - w ciągu siedmiu kolejnych dni.

Uczeń, który nie uczestniczył w zajęciach co najmniej przez pięć dni (np. z powodu choroby) pierwszego dnia po przyjsciu do szkoły nie jest oceniany. W wyjątkowej sytuacji nauczyciel może odstąpić od tej reguły (np. zapowiedziana wcześniej praca klasowa).

8. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie raz w ciągu półroczu. Wyjątek stanowi klasa VII, gdzie w związku z większą liczbą godzin dopuszcza się dwa nieprzygotowania ucznia w półroczu. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia po sprawdzeniu obecności. Nieprzygotowanie obejmuje: brak zadania domowego, odpowiedź, kartkówkę i zapisane jest w dzienniku lekcyjnym symbolem „ np”. Każde następne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna.
9. W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń powinien zwrócić się do nauczyciela.
10. Wymagania edukacyjne z biologii zostaną dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, lub innej poradni specjalistycznej, oraz dla ucznia, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole.

NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ

Narzędzia pomiaru osiągnięć ucznia:

- prace klasowe obejmujące treść całego działu (lub dużą część działu)
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- prace długoterminowe (np. zielnik, referat, doświadczenia i obserwacje)
- prace domowe
- kontrola zeszytów przedmiotowych
- projekt edukacyjny,
- obserwacja aktywności i zaangażowania, które uwzględnia: przygotowanie do lekcji, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, wypowiedzi na lekcji, pracę w grupie, posługiwanie się sprzętem i pomocami naukowymi (modele, tablice graficzne, itp.), udział w konkursach.

SKALA OCEN

- Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustalone są zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania wg skali 1-6, przy ocenach bieżących stosuje się taką samą skalę wzbogaconą o dodatkowe znaki „+” lub „-”.
- Dopuszcza się stosowania przy zapisach w dzienniku znaków „-” za nieprzygotowanie do lekcji (np. częściowo lub źle wykonane zadanie domowe, nie udzielenie prawidłowej odpowiedzi na pytanie dotyczące bieżącego materiału). Trzy „-” są jednoznaczne z oceną niedostateczną. Dwa lub jeden znak na koniec półrocza są unieważniane. Podobne postępowanie dotyczy znaków „+” za poprawną, ale zbyt krótką wypowiedź na lekcji, by ocenić ją wg skali ocen oraz za aktywność na lekcji. Krótkie zadanie domowe również może być oceniane za pomocą znaku „+”. Za trzy znaki zdobyte w ciągu jednego półrocza wystawiana jest ocena bardzo dobra.

CZĘSTOTLIWOŚĆ OCENIANIA

Każdy uczeń na lekcji biologii powinien zostać oceniony przynajmniej raz w miesiącu.

OCENA BIEŻĄCA I JEJ KRYTERIA

- Wypowiedzi ustne**- oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii biologicznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (tablice graficzne, modele) lub wykonanie wykresu, rysunku, itp.
- Prace pisemne**
 - kartkówki** składają się z kilku krótkich pytań z trzech ostatnich lekcji; pytania są punktowane;
 - sprawdziany** zawierają kilka lub kilkanaście pytań; pytania mogą być w formie testu; testy zawierają zadania otwarte lub zamknięte, którym przyporządkowana jest określona liczba punktów, obejmujące treść całego działu (lub dużą część działu).

Prace pisemne są oceniane zgodnie z wymaganą ilością punktów na daną ocenę.

100 %	celujący (6)	
99 %	celujący minus (6-)	Dla uczniów z orzeczeniem PPP
98 %	bardzo dobry plus (5+)	
95 – 97 %	bardzo dobry (5)	100% - 91% celujący
91 – 94 %	bardzo dobry minus (5-)	90% - 86% bardzo dobry plus
86 – 90 %	dobry plus (4+)	85% - 80% bardzo dobry
80 – 85 %	dobry (4)	79% - 71% bardzo dobry minus
70 – 79 %	dobry minus (4-)	70% - 61% dobry plus
69 – 60 %	dostateczny plus (3+)	60% - 57% dobry
59 – 55 %	dostateczny (3)	56% - 51% dobry minus
54 – 51 %	dostateczny minus (3-)	50% - 46% dostateczny plus
50 – 45 %	dopuszczający plus (2+)	45% - 40% dostateczny
44 – 40 %	dopuszczający (2)	39% - 35% dostateczny minus
39 – 31 %	dopuszczający minus (2 -)	34%- 30% dopuszczający plus
30 – 0 %	niedostateczny (1)	29% - 20% dopuszczający
		19% - 11% dopuszczający minus
		0% - 10% niedostateczny

3. **Prace długoterminowe** – przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, samodzielność, pomysłowość, estetyka wykonania,

4. **Obserwacje, doświadczenia** – ocenie podlegają: umiejętność sformułowania celu, projekt, wykonanie, opracowanie i prezentacja otrzymanych wyników, umiejętność wykorzystania potrzebnego sprzętu.
5. **Prace domowe** – ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych),
6. **Praca w grupie** – bierze się pod uwagę: precyzyjność, stopień zaangażowania, efektywność, czas jej wykonania.
7. Przy ocenie za **aktywność** brane są pod uwagę:
- systematyczność, samodzielność i zaangażowanie – 60 %,
- odkrywczność i rozwijanie zainteresowań – 40 %.
8. **Udział w konkursach** – Za udział w konkursach międzyszkolnych uczeń otrzymuje punkty dodatnie z zachowania, natomiast laureat (I-III miejsce) ocenę celującą bieżącą. Za udział w konkursach szkolnych tylko uczeń z najlepszym wynikiem otrzymuje ocenę celującą bieżącą, pozostali uczestnicy otrzymują punkty dodatnie z zachowania. Laureaci konkursów biologicznych o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim otrzymują celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.

SPOSÓB USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel zwraca uwagę na poczynione przez ucznia postępy w nauce oraz na aktywność i zainteresowanie ucznia przedmiotem, korzysta również ze średniej ważonej:

- sprawdziany, testy – *waga 3*
- kartkówki, prace domowe i referaty wymagające syntezy lub analizy materiału i korzystania z wielu źródeł – *waga 2*
- odpowiedzi ustne, prace domowe, aktywność na zajęciach – *waga 1*
- poprawiana ocena niedostateczna lub dopuszczająca ze sprawdzianu - *waga 1*, natomiast ocena, na którą uczeń poprawił - *waga 3*
- poprawiana ocena niedostateczna z kartkówki - *waga 1*, natomiast ocena, na którą uczeń poprawił - *waga 2*.

Ocena śródroczna:

- 0 – 1,50 – ocena niedostateczna
- powyżej 1,50 – ocena dopuszczająca
- powyżej 2,50 – ocena dostateczna
- powyżej 3,50 – ocena dobra
- powyżej 4,50 – ocena bardzo dobra
- powyżej 5,50 – ocena celująca

Ocena roczna jest wyliczana tak jak śródroczna, przy czym ocena śródroczna – *waga 3*.

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

Uczeń ma prawo złożyć pisemne odwołanie do dyrektora szkoły od przewidywanej oceny w ciągu siedmiu dni od przedstawionej mu oceny.

Uczeń musi spełniać poniższe warunki:

- a) wykazać się znajomością treści zawartych w wymaganiach i kryteriach ocen na ocenę przewidywaną przez nauczyciela oraz tych proponowanych przez ucznia,
- b) wskazane przez nauczyciela oceny ze sprawdzianów poprawić co najmniej na ocenę, o którą ubiega się uczeń,
- c) aktywnie uczestniczyć w konkursach biologicznych,
- d) przedstawić zeszyt przedmiotowy,

e) jeżeli oceną proponowaną przez ucznia jest ocena celująca, to zajęcie punktowanego miejsca w pozaszkolnym konkursie biologicznym.

WARUNKI I TRYB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU EGZAMINU KLASYFIKACYJNEGO LUB POPRAWKOWEGO OKREŚLONE ZOSTAŁY W WEWNĄTRZSZKOLNYCH ZASADACH OCENIANIA.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga od 99% do 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 80% do 98% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 65% do 79% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 64% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 30% punktów.

Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności na czas nauki zdalnej

1. Ocenie podlega wiedza i umiejętności ujęte w wymaganiach („nacobezu”) w „instrukcjach do lekcji” przesyłanych uczniom z przedmiotu. Podczas nauczania zdalnego głównym kanałem łączności oraz wymiany informacji pomiędzy nauczycielem, a uczniem jest aplikacja Teams oraz dziennik elektroniczny Librus.

2. Zmiany w wagach ocen: wszystkie formy sprawdzania wiadomości on –line - waga 1.

3. Oceny z prac klasowych wystawiane są zgodnie z obowiązującym na danych przedmiotach systemem procentowym.

4. Oceny z innych form sprawdzania wiadomości oceniane są wg skali:

Procenty	ocena
100	5
99-90	5-
89- 85	4+
84-80	4
79- 75	4-
74- 65	3+
64- 60	3
59- 50	3-
49-45	2+
44-40	2

39-31	2-
30-0	1

5. Uczeń, który nie weźmie udziału w teście sprawdzającym wiedzę (praca klasowa, sprawdzian) zobowiązany jest, w ciągu dwóch tygodni od pierwszego terminu, do napisania testu w formie papierowej lub odpowiedzi ustnej w ustalonym terminie przez nauczyciela (po uprzednim zgłoszeniu się ucznia do nauczyciela w celu ustalenia tego terminu).

6. Wszystkie formy sprawdzenia wiadomości zaplanowane przez nauczyciela są obowiązkowe. Oczywiście uwzględniane są usprawiedliwienia i zwolnienia, jak w nauczaniu tradycyjnym (w terminie realizacji zadania/ sprawdzianu).

7. Uczeń może poprawić każdą ocenę z testów sprawdzających wiedzę tylko jeden raz (w ciągu tygodnia od jej uzyskania). Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika i brana jest pod uwagę przy ustalaniu oceny na koniec półroczu. Ocena poprawiana pozostaje w dzienniku, jednak nie jest liczona do średniej ocen.

Nie poprawia się ocen z ćwiczeń czy z kart pracy.

8. Krótkie zadania oceniane są znakami „+” lub „-”. Trzy takie znaki to odpowiednio ocena bardzo dobra lub niedostateczna.

9. Nieprzygotowanie – czyli nieodesłanie w terminie zadania zleconego przez nauczyciela oznaczone jest symbolem „bz” – brak zadania. Nieprzesłanie do nauczyciela zleconego zadania we wskazanym terminie, traktowane jest każdorazowo jako nieprzygotowanie do zajęć. Uczniowi przysługuje 1 nieprzygotowanie w półroczu, każde kolejne nieprzygotowanie oznacza ocenę niedostateczną. Przy czym osobno zostaną policzone nieprzygotowania uzyskane podczas nauki zdalnej.

10. Po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem, uczeń ma możliwość odesłania prac po terminie, jednak jedynie wtedy, gdy czas zgłoszenia się ucznia nie przekracza 14 dni od zadania pracy. Takie prace ocenione zostaną oceną niższą o jeden stopień od uzyskanej oceny. Zapis „bz” pozostanie w ocenach bieżących, jednak nie zostanie zamieniony na ocenę niedostateczną.